

Høringsnotat om endringer i forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy (ervervstillatelsesforskriften) – bestemmelser om årlig avgift

Bakgrunn

Fiskeridirektoratet har siden 2004 innkrevd en årlig avgift for å ha fartøy som nyttes til ervervsmessig fiske innført i registeret over merkepliktige norske fiskefartøy (merkeregisteret). Avgiften skal dekke kostnader med driften av merkeregisteret og bruken av registeret til statistikk- og samordningsformål. Statens innkrevingsentral overtok i 2021 ansvaret for å kreve inn avgiften, både fakturering og videre oppfølging av kravene.

Dagens regelverk for innkreving av årsavgift medfører unødvendig saksbehandling av en rekke enkeltsaker. For å legge til rette for forenkling og effektivisering fremmes med dette forslag om endringer i reglene.

Dagens regelverk

Fartøy som det er gitt ervervstillatelse for og som skal nyttes til ervervsmessig fiske skal føres inn i registeret over norske fiskefartøy (merkeregisteret) når vilkårene for dette foreligger. Fartøy skal slettes fra registeret dersom ervervstillatelsen faller bort, dersom ervervstillatelsen tilbakekalles eller dersom fartøyeier selv ber om at fartøyet skal slettes.

Det følger av forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy mv. (ervervstillatelsesforskriften) § 19 at det skal betales en årlig avgift til statskassen så lenge et fiskefartøy står i merkeregisteret. Krav om betaling av årlig avgift sendes til eiere av fartøy som står i merkeregisteret per 1. januar det enkelte år, og til eiere av fartøy som føres inn i merkeregisteret i løpet av året (§ 20). Det følger samtidig av forskriftens § 21 at for fartøy som slettes i merkeregisteret innen 15. mars det enkelte år og som det ikke er levert fangst med det aktuelle året, kan Fiskeridirektoratet fatte vedtak om at ilagt årligavgift frafalles for det angjeldende år.

Det følger administrative kostnader ved behandling av søknader om frafall av krav om betaling av årlig avgift. Det gjelder også ved gjennomgang av grunnlag for fakturering ved hovedutsendelse av krav og ved utarbeidelse av grunnlag for fakturering av fartøy som meldes inn i løpet av året.

I 2020 behandlet Fiskeridirektoratet 136 enkeltsaker med søknad om frafall av krav om betaling av årlig avgift merkeregisteret. I tillegg ble 185 krav frafalt før utsendelse av faktura da fartøyene var slettet før 1.2.2020 og ikke hadde levert fangst. Videre ble 22 krav frafalt før utsendelse av purring/inkasso da vilkårene for frafall var til stede. Til sammen 343 saker.

I tillegg ble det samme år etterfakturert krav om betaling av årlig avgift for 492 fartøy som ble innført i merkeregisteret etter 1. januar.

Forslag til endring av regelverket

For å forenkle prosessen med innkreving av årsavgift for merkeregisteret, fremmes forslag om å fjerne den forskriftsfestede adgangen til å frafalle krav om betaling av årlig avgift for fartøy som ikke har levert fangst og som blir slettet fra merkeregisteret innen 15. mars det enkelte år. Videre foreslås det at det ikke lenger skal innkreves årlig avgift for fartøy som meldes inn i merkeregisteret i løpet av året. Disse fartøyene blir allerede belastet med et registreringsgebyr på innmeldingstidspunktet.

Forslagene til endring av regelverket vil bety at avgiften kan kreves inn automatisk basert på status for merkeregisteret 1. januar hvert år. Det gjør at man unngår unødvendig saksbehandling knyttet til selve innkrevingen. I praksis flyttes tidspunktet for et kvalitetssikret register fra 15. mars til 1. januar.

Administrative og økonomiske konsekvenser

For næringen vil de endringene som er foreslått medføre at det ikke lenger vil være adgang til å få frafalt krav om betaling av årlig avgift merkeregisteret for fartøy som ikke har levert fangst og som er slettet fra merkeregisteret før 15. mars det enkelte år. Det betyr at eieren av et fartøy som ikke lenger skal være aktivt, må be Fiskeridirektoratet om å bli slettet fra merkeregisteret før 31. desember hvert år. Hvis ikke utmelding er gjort i tide, vil årsavgiften påløpe uten rett til frafall.

En mulig konsekvens av dette kan være at enkelte fartøyeiere blir pliktig avgift av ren forglemmelse. Det kan unngås ved gode rutiner for kvalitetssikring av registerdata med påminnelse til de som står i registeret i god tid før årsskiftet.

En annen konsekvens er at det ikke lenger vil bli krevd betaling av årlig avgift for fartøy som meldes inn i merkeregisteret etter 1. januar det enkelte år. Det vil medføre en besparelse for fartøyeier. Fiskeridirektoratet har estimert en samlet redusert besparelse for næringen på om lag 680 000 kroner årlig.

Endringen som er foreslått medfører at administrative kostnader og behovet for saksbehandling reduseres ved at prosessen for innkreving av årlig avgift merkeregisteret forenkles. Fiskeridirektoratet har estimert at reduserte innkrevingskostnader, som følge av de foreslåtte endringene, vil være om lag 550 000 kroner. Samlet sett anses den administrative kostnaden ved å kreve inn en årsavgift samme år som fartøy melder seg inn i merkeregisteret, for høy til at det er regningsssvarende.

For Fiskeridirektoratet og andre brukere av registeret vil endringen medføre at registeret er oppdatert og kvalitetssikret ved inngangen av hvert nye kalenderår.

Forslag til endringsforskrift

Forskrift om endringer i forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy mv. (ervervstillatelsesforskriften)

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet [dato] med hjemmel i lov 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) §25. og § 26.

/

I forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy mv. (ervervstillatelsesforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 19 annet ledd annet punktum og tredje punktum oppheves.

§ 20 første ledd annet punktum og tredje punktum oppheves.

§ 20 annet ledd (endret) skal lyde:

Krav om betaling av årlig avgift sendes til eiere av fartøy som står i merkeregisteret per 1. januar det enkelte år.

§ 21 oppheves.

//

Forskriften trer i kraft 1. januar 2022.